

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

11. Babylonis magnitudo, superbiæ Nabuchodonosoris caussa, cum alioru[m] superbia collata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

Vt autem diligit misericordiam & judicium Deus, ita neq;
illa regis pœna sine misericordia & clementia fuit. 1. Vixit X.
inter feras ac bellas, tanto tempore, nulla eum lœdente, quia
imaginatæ sunt, eum feram esse nouam ac monstrosum, &
omnibus alijs vel terribiliorem, vel minus idoneam, vt deuo-
raretur; aut certè, quia Angelus illius bestias cohibuit, ne eum
inuaderent, ac deartuarent. Quo pacto postea ipse Daniel de-
sedixit: *Deus meus misit Angelum suum, & concluxit ora leonum,* Daniel. 6, 22.
& non nocuerunt mihi. 2. Quæ maior fuit misericordia, non
solum per somnum præmonuit hunc regem Deus obscurè,
quid futurum esset, sed etiam per claram somniij interpretatio-
nem à Daniele factam. Per quem etiam illi ostendit modum
euadendi hanc calamitatem, dum ei dixit Daniel: *Quamobrem*
rex, consilium meum placeat tibi, & peccata tua eleemosynis redi-
me, & iniquitates tuas misericordys pauperum: forsitan ignoscet de-
litis tuis. Delentur enim peccata; per poenitentiam, & actus
misericordia; & per eleemosynam redimuntur, quippe quia
eleemosyna peccatorem disponit ad gratiam & peccati remis-
sionem, quam instar orationis, emeretur à Deo impetratque;
itemque ubi remissa est culpa, ex condigno quoque meretur
reliquæ pœnæ remissionem: denique licet non mereatur sem-
per culpæ & pœnæ æternæ, tamè fere meretur pœnæ tempo-
ralis remissionem, vt Deus plagas suas talibus in hac vita non
immitat, vel differat. 3. Quanta clementia fuit? vt poenitentiam
ageret, dedit ei spatium poenitentiae; siquidem distu-
lit ad duodecim menses sententiæ suæ in regem latæ executi-
onem; & velut nouam captauit occasionem, impleta mensura
peccatorum.

Itaque post finem mensum duodecim in aula Babylonis deam-
bulabat: respondit g. rex & ait: *Nonne hac est Babylon magna, quæ* XL.
ego adiicavi in domum regni, in robore fortitudinis mee, in gloria
decoris mei? Cumq; sermo adhuc esset in ore regis, vox de calo ruit:
Tibi dicitur, Nabuchodonosor rex: *Regnum tuum transbit a te,* &c.
Eadem hora sermo completus est super Nabuchodonosor, &c. Deus
sanctissime, quid audio? Turris Babel, & vrbs Babylon, quæ
à Nemrod sive Belo Nini patre condita, à Semiramide aucta-

H h h h fuit,

794 Cap. LVI. Nabuchodonosor quale, & cur factus sit monsrum?

fuit, & postea euersa, iterum à Nabuchodonosore restituta & magnificenter operibus adornata est ; tanta fuit, vt in am-

Herodot. l. 1. bitu murorum stadia 480. excurrenter ; muri ipsi 50. cubitos crassi, 200. cubitos alti essent, vrbsque centum æreis portis

Diodor. lib. 3. clauderetur; &c, vt Diodorus ait, muri Babylonis adeo lati fu-

Aristot. lib. 3. erunt, vt per eos sex currus simul possint procedere. Vtque,

Polit. cap. 2. Aristoteles testatur, tanta fuit Babylon, vt vrbe ab hostibus

Martial. ep. 1. capta, per triduum incolæ alterius partis vrbis eam captam,

esse non senserint. Quia tanta fuit Babylon, vt inter septem

mundi miracula numeraretur. Hanc ergo tantam à se vrbem

denuò excitatam deambulans rex, tanquam opus suum aspe-

xit, & admiratus, quod verum erat, dixit: *Nonne hec est Ba-*

bylon magna, quam ego adfiscavi? cumq[ue] adhuc effet sermo in ore

regis, eadem hora, tam grauiter punitus est. Super hoc expauit

eor meum, & emotum est de loco suo. Nam quot homines aspi-

ciant non ciuitatem tam amplam, sed vel vnicam duntaxat-

domum? quid dico domum? vnicum librum, vnicam imagi-

nem, s[ecundu]m vnicum carmen à se concinnatum, & sibi non aliter

placent, ac si orbem terrarum condidissent? Habent igitur

hinc homines, vnde discant, sibi non ipsis plaudere, Quanquā

Nabuchodonosor etiam ob monarchiam tumidus, illa: Nonne

hic est Babylon, ingenti fastu, & non sine insigni Numinis con-

tentu, videtur protulisse. Et meminisse debebat somnij sui, ac

interpretationis eius, cuius vel oblitus est, vel paruam habuit

rationem, eaque propter ad ingenium arrogantiamque pristinam

rediuit. Ita nimirum pereunt, qui diuinias monitiones

parui faciunt, & ad vomitum suum reuertuntur. Multa præ-

rea alia quoque perpetravit, ob quæ puniendus erat. Vafta-

uit Arabiam, depopulatus est Moabitæ; intravit Syriam, oc-

cupauit Iudeam; qua de cauſa eum Ieremias prædonem gentium,

itemque latronem, quin alibi scripture, ob rapacitatem lupum,

leonem ob ferociam, pardum ob celeritatem appellauit; atq[ue]

eum vasa domus Domini transtulisse in Babylonem. Quæ

omnia vitia cùm jam etiam nostris bellis & multis bellatori-

bus sint communia, quid aliud merentur, nisi vt paribus sup-

plicijs puniantur? Sed differt eos Deus, si enim in hac vita, ad

hunc

Terem. 4. 6.

Terem. 18. 12.

Ezech. 28. 3.

Hunc modum eos plectere vellet, omnes siluae monstris impletur. Nimirum pulchra est haec statio pro illis; aliud stabulum paratum est: sicut & pro heroicè pugnantibus aliud calum. Hinc mirari non debent, si illis bene bellantibus male est. Eque magna praemia, ac magna supplicia, in futurum differuntur.

CAP V T L V I I .

Tertia moralis monstrorum causa, ut non tam pena, quam
medicina; diuinorumq; Sacramentorum commendatio,
& procuratio virtutis, conseruatioq; castitatis sint.

Vob regi Nabuchodonosori profuit, profuit etiam alijs multis. Monstrofi fuerunt corpore, vt animo fierent pulchri; aut vt pulchri permanerent. De rege Babylonis, qui iactus didicit sapere, ipse rex loquatur. *Nunc Dan. 4. 34.*
igitur ego Nabuchodonosor laudo, & magnifico, & glorifico regem cali; quia omnia opera eius vera, & via eius iudicia, & gradientes in superbia potest humiliare. E qua confessione non pauci verosimiliter colligunt, Nabuchodonosorem septennali sua monstritate castigatum serio ad Deum verum fuisse conuersum, totoque corde contritum atque humiliatum; proindeq; etiam iustificatum; quin etiam, cum non diu superuixerit, saluatum. Dorothei haec sunt verba: *Cum Nabuchodonosor peccatorum suorum remissionem adeptus esset, dedit Propheta regnum suum; & nec panem, nec carnem comedit, nec vinum bibit, Domino confessus, Nam hoc illi Daniel praeceperat, ut leguminibus & herba vescens Dominum placaret.* Eadem ferè habet Epiphanius, quæ ostendunt diuersos in diuersis esse flagellorum Dei effectus. Nam Pharao per flagella & prodigia Numinis magis induruit, ac in sua cæcitate mortuus æternum damnatus est. Haec sunt dispensatio judicii Dei, qui cuius vult, miseretur, & quem vult, indurat. *Rom. 9. 18.*
Vterque fuit rex, vterque tumidus & superbus, vterque contemtor Numinis; in eodem lecto dormierunt; eodem morbo agrotarunt; unus fuit assumptus, & unus relictus. Et, ut tanto

magis

Joseph. Dorotheti in Sy-
nopsi. Epiph.
in vita Dani-
elis. Lyran.
Carthus. & ut
videtur etiam
S. Augustini.
ep. 122.

Doroth. in
vita Danielis.